

ULUSLARARASI İNSAN KAYNAKLARI YÖNETİMİ DERSİ 5. HAFTA

1. Küreselleşme nedir?

2. Küreselleşmenin ekonomi dışındaki boyutları nelerdir?

3. Küreselleşme teorileri nelerdir?

KÜRESELLEŞME NEDİR?

Küreselleşme, sanayi devriminden sonra yaşanan en kapsamlı ve en geniş boyutta etki doğuran süreç olarak değerlendirilmektedir.

Sanayi devrimi kendinden önceki her őeyi, geri dönülemeyecek őekilde deęiőtiren olaylar bütünü olarak tanımlanmaktaydı.

KÜRESELLEŞME NEDİR?

Küreselleşme ise bu tanımı bir adım ileriye götüren ve sanayi devriminin çerçevesini çizdiği yeni ekonomik ve sosyal düzeni başka bir boyuta taşıyan gelişmeler bütünü olarak ifade edilmektedir.

Bütün dünyayı tek bir ülke ve hatta tek bir pazar olarak görmeye neden olacak değişimler doğuran bu süreç, çoğunlukla teknolojik gelişmeler ve uluslararası ticaret üzerinden şekillenmektedir.

KÜRESELLEŞME NEDİR?

Küreselleşme kavramı 1960'lı yıllardan beri literatürde yaygın olarak kullanılmasına rağmen tarihin hiçbir döneminde yüzyılın son çeyreğindeki kadar bireylerin ilgisini çekmemiştir. Özellikle bireylerin ve devletlerin birbirlerine karşılıklı olarak bağımlı olduğu 1990'lı yıllarda kavramın kullanımını daha da yaygınlaőmış, 11 Eylül saldırıları gibi terörün uluslararası bir olgu haline geldiği 21. yüzyılda ise kavram toplumsal problemlerin açıklanmasında ve çözümlenmesindeki yerini almıştır.

KÜRESELLEŞME NEDİR?

Küreselleşmenin fikir mimarları Muray Rohtbard ve David Friedman gibi liberal düşünürlerdir. Bu düşünürler 1970'li yıllardan itibaren "piyasaların serbestliği ilkesi"ni çalışmalarının merkezine koymuşlar böylece «bırakınız yapsınlar» şeklindeki liberal ideolojinin geçerliliğini kanıtlamaya çalışmışlardır. Söz konusu liberal söylem kaynağını, Ludwig von Mises ve Friedrich von Hayek'in temsil ettiği Macar Ekonomi Okulu düşünürlerinden almaktadır.

KÜRESELLEŞME NEDİR?

Küreselleşme; uluslararasılaşma sürecinin tamamlanıp, bölgesel olmayan üretim dokularının üretim ve tüketiminin dünya ölçeğinde planladığı, serbest rekabet ve piyasa düzeninin uluslarüstü kuruluşlar tarafından denetlendiği, kuralların uluslarüstü anlayışla çalıştığı bir sistemdir.

KÜRESELLEŞME NEDİR?

Küreselleşme kavramının hangi unsurları içermesi gerektiği konusunda ortak bir kanı olmamasına rağmen, genel olarak kabul gören bir biçimi olarak Őu tanımlama yapılabilir; **“küreselleşme; insan, sermaye, teknoloji ve hizmetler bakımından entegrasyonun sağlanmasıdır.**

KÜRESELLEŞME NEDİR?

Küreselleşme; ticaretin, direkt yabancı sermaye yatırımlarının artması ve fikir haklarının uygulamaya konmasıyla üretim faktörlerinin mobilitesinin daha da yükselmesi sonucu dünyanın giderek daha fazla bütünleşmesini ifade etmektedir”.

KÜRESELLEŞME NEDİR?

Küreselleşme kavramına ilişkin diğer bir tanımda Őu Őekildedir; küreselleşme toplumların siyasal yönetimi ve yönetim politikaları, ideolojisi ve kültürleri üzerinde uluslararası sermayenin ekonomik politikası, kültürü ve ideolojisinin egemenliğini kurması ve geliőtirmesidir.

KÜRESELLEŞME NEDİR?

Küreselleşme, telekomünikasyon devrimini, ulus ötesi ekonomik, teknolojik işbirliğini, küresel işgücünü, Fordist üretim sistemleri yerine daha esnek üretim modellerini, Üçüncü Dünya Ülkeleri ile ticari işbirliklerini ve uluslararası rekabeti içeren çok yönlü bir olgudur.

Küreselleşme, “zaman ve mekân açısından birbirinden uzakta gelişen, olayların yerel oluşumları etkileyebilmesi ve bu yolla küresel ölçekte sosyal ilişkilerin yoğunlaşması” olarak tanımlanabilir.

KÜRESELLEŞME NEDİR?

Tartışma Sorusu: Dünya tek bir pazar olarak düşünülerek üretim yapılabilir mi?

Tüketim anlayıőlarının benzeőmesi bu düşüncenin bir ürünü olabilir mi?

Küreselleşme kültürler arası benzeşme doğuruyor mu?

Halloween kutlaması, baby shower kaç yıldır Türkiye'de görölmeye başlandı?

KÜRESELLEŞME NEDİR?

McDonalddlaŐma küreselleŐmesinin ve yemek tüketiminin tek tipleŐmesinin prototip örneği olarak verilir.

SanayileŐme, ŐehirleŐme, küreselleşme gibi süreçler, beslenme ihtiyacının kitlelerin ihtiyacını karşılayacak Őekilde organize olmasına neden olmuŐtur. Böylece yemek endüstrisi küreselleŐmiŐ ve dolayısıyla yemek tüketimini de küreselleŐtirmiŐtir.

Dolayısıyla küreselleşme yalnızca ekonomiyi değil, kültürel değerleri ve tüketim alışkanlıklarını da küreselleŐtirmektedir.

KÜRESELLEŞME NEDİR?

Küreselleşmenin, homojenleşme, benzeşme tehdidi karşısında, ulusal ve yerel değerlerin, hem kendilerini koruma, hem de kim olduklarını keşfetme refleksi yaratması, bu değerlerin keşfedilmesine dair merakları ve çabaları da artırmıştır.

Tartışma Sorusu:

1. Doğu Ekspresinin popüler hale gelmesi bu çerçevede değerlendirilebilir mi?
2. Instagram olmasaydı yine bu kadar popüler hale gelebilir miydi Doğu Ekspresi?

KÜRESELLEŞME NEDİR?

Tartışma Sorusu:

Dünya'nın bütünleşmesini kim, neden ister?

Küreselleşmeden en çok kimler fayda sağlıyor?

15 DAKiKA

ARA

KÜRESELLEŞME NEDİR?

Giddens'a göre küreselleşmeyi;

- kapitalizm,
- ulus devlet,
- uluslararası iŐbölümü,
- küresel askeri sistem

gibi dört temel faktör oluŐturmaktadır.

KÜRESELLEŞME NEDİR?

Tartışma Sorusu:

Ulus – devlet ne demek?

Ulus – devlet ile küreselleşme neden mukayese ediliyor?

Uluslararası iő bölümü ile küreselleşmenin ne alakası var?

KÜRESELLEŞME NEDİR?

Küreselleşme, bireyler arasındaki Őeffaflık ve bölge ötesi kavramlara vurgu yapması nedeniyle sosyal coğrafyanın yeniden yapılandırılması noktasında kritik bir işleve sahiptir.

Küreselleşmenin ekonomik büyümeye, refaha, toplumsal yapıya, doğal çevreye, ücretlere olumlu katkıları halen tartışma konusudur.

KÜRESELLEŞME NEDİR?

Küreselleşme, insanlar arası etkileőimi ve küresel bağımlılığı arttıran insan medeniyetinin evrimi olarak nitelendirilebilecek bir kavramdır.

Küreselleşme kavramı bir yönüyle yoksulluğa zemin hazırlaması diğer taraftan ülkelerin ekonomik olarak gelişmesine olanak tanınması yönüyle suiistimale müsait, açık uçlu bir kavram olarak değerlendirilmelidir. Kavramın tanımı kişinin bakış açısına göre değişkenlik göstermektedir.

KÜRESELLEŞME NEDİR?

Joseph Stiglitz:

Küreselleşme, yani serbest ticaretin önündeki engellerin kaldırılması ve ulusal ekonomilerin daha fazla bütünleőmesi, iyi yönde kullanılacak bir güç olabilir; ve dünyadaki herkesi, özellikle fakirleri zenginleőtirebilecek bir potansiyele sahiptir. Ancak hal böyleyken söz konusu engellerin kaldırılmasında büyük bir rol oynayan uluslararası ticari anlaşmalar ve küreselleşme sürecinde geliőmekte olan ülkelere dayatılan politikalar dahil olmak üzere, küreselleşmenin yürütölme őeklinin baőtan aőtayı gözden geçirilmesi gerektiğine de inanıyorum.

Dünya Bankası Başkan Yardımcısı

KÜRESELLEŞME NEDİR?

Liberalleşme programı, batılı ülkelerce salt kendi çıkarları için organize edilmiştir. IMF, Dünya Bankası ve Dünya Ticaret Örgütü (WTO) gibi kuruluşlar; yoksul ülkelerin katilleridir! IMF ve Dünya Bankası gibi kuruluşlar tarafından yoksul ülkelere dikte ettirilen programlar, çağdaş savaşın araçları'dır!

Küreselleşme ve Büyük Hayal Kırıklığı

KÜRESELLEŞME NEDİR?

Küreselleşmenin bilimsel bir tanımın yapılmasına ilişkin çabalardan çok, kavram karşısında alınan ideolojik tutumlar, kavramın tanımlanmasında etkili olmaktadır. Bu durum küreselleşmenin ya tozpembe bir dünyanın bütün olumlu gelişmelerinin nedeni olarak görülmesini, ya da yaşanan tüm ekonomik ve sosyal olumsuzlukların kaynağında küresel etkilerin aranması sonucunu doğurmaktadır. Çok farklılaşan ve birbirinden kesin olarak ayrılan tanımlamalar istisna edildiğinde küreselleşmeyi, “yaşadığımız dünyada, uluslar, toplumlar ve yerel gruplar arası karşılıklı ilişkilerin ve etkileşimlerin genişlemesi, derinleşmesi ve hızlanması ile ilgili tüm eğilimler ve olguları kapsayıcı bir nitelik” olarak ifade edebilmek mümkün olacaktır.

KÜRESELLEŞME TEORİLERİ

KÜRESELLEŞME TEORİLERİ

Küreselleşme yalnızca uluslararası ticaret değildir.

Bundan çok daha fazlasıdır.

Küreselleően yalnızca mallar değil, hizmetler, markalar, kültürler, değerler, virüsler ve çok daha fazlasıdır.

Ancak küreselleşmenin tek tipleőtirme eğilimi olduğu gibi sermayenin egemenliğini artırma fonksiyonu da söz konusudur.

DÜNYA SİSTEMİ TEORİSİ

Ülkelere tek tek bakmaz, bütüne odaklanır.

Dünyadaki ülkeler merkez, çevre ve yarı çevre olarak üçe ayrılır.

Batı Avrupa, Birleşik Devletler.

Güçlü merkezi hükümet.

Vatandaşlık algısı ve sürdürülebilir refah. (vergi)

Endüstrileşmiş, dış kontrolden bağımsızlık.

Güçlü bir orta sınıf, işçi sınıfı.

Ham maddeden çok, işlenmiş ürünlerin üretimine odaklanılır.

DÜNYA SİSTEMİ TEORİSİ

Çevre ülkeler Latin Amerika ve Afrika.

Zayıf hükümet.

Ham maddelerin ihracatı.

Eğitim düzeyi düşük.

Ekonominin tamamını elde tutan zümre vardır.

Eşitsizlik fazladır.

Merkez ülkelerden ve ÇUŞ'lardan etkilenir.

DÜNYA SİSTEMİ TEORİSİ

Hindistan – Brezilya

Kısmen çeşitlendirilmiş bir ekonomi.

Kültür faktörü ve sınıf çatışması teorinin dışladığı hususlardır.

MODERNİZASYON TEORİSİ

Gereken destekle, gelişme mümkündür.

Yeni teknolojilere uyum aşamasındaki değişiklikleri inceler.

Bağımlılık Teorisi

Eşitsizlikleri incelemek için Dünya Sistemi Teorisinden yararlanır.

Ham madde ihracı mecburiyettir, gelişmemiş olarak entegrasyondan kaynaklanır.

Gelişmiş bir ulusa geçecek ivmeden yoksundurlar.

AŞIRI KÜRESELLEŞMECİ YAKLAŞIM

Küreselleşme ideal durumdur.

Tek bir küresel toplum haline gelinmesi söz konusudur.

Kuşkucu Yaklaşım

Ülkelerin sınırları önemini yitirmiyor, küreselleşmeye entegrasyon çıkarları örtüşmüyor.

ÇUŞ'lar ana vatana hala bağlı ve sınırlar hala önemli.

Dönüşümcü Yaklaşım

Dünya düzeni değişiyor, yeni şekli tanımlamak zor.

Bu değişimlerin sonucu bugünden bilinemez.